Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVI. Ч. 177. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. ВІВТОРОК, 7-го СЕРПНЯ 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. TUESDAY, AUGUST 7, 1979 No. 177. VOL. LXXXVI.

ОТЕЦЬ АРХИМАНДРИТ Л. ГУЗАР ОБГОВОРИВ СПРАВИ ЦЕРКВИ, РОЗПОВІВ ПРО СВОЮ ПОЇЗДКУ ДО ПІВДЕННОЇ АМЕРИКИ

Під час відвідин в редакції „Свобода", сидять (зліва): ред. Володимир Барагура, ред. Василь Тершаковець, о. єромонах-архимандрит Любомир Гузар, студит, ред. Любов Коленська, ред. Володимир Левенець та ред. Рома Сохан-Гадзевич.

Джерзі Сіті, Н. Дж. (Л.К.) — Нещодавно відвідав Головну Канцелярію УНСоюзу та В-во „Свобода" о. єромонах-архимандрит Любомир Гузар, студит, викладач на Папському і Українському Католицькому Університетах, у Римі — інформуючи про мету його теперішньої поїздки: відвідати студитів у ЗСА і Канаді та Парагваї, щоб ближче познайомитися з їхнім життям. Він також заторкнув різні справи Української Католицької Церкви у світі та розповів свої враження з минулої поїздки по Південній Америці.

У розмові з редакторами, розповідаючи про студитське монашество, о. Л. Гузар, сказав, що студитські манастирі існують тільки в Італії та Канаді, одначе існувала можливість заснування студитської станиці в Парагваї та ЗСА. „Ми стараємося скріпити і запевнити існування цього чину" — сказав він, додаючи, що відвідуватиме студитів з благословення Блаженнішого Патріярха Йосифа, який є опікуном цього чину.

Відтак о. Л. Гузар розповів про свою поїздку до Арґентини, Бразилії та Парагваю, яка відбулась два роки тому, зілюструвавши життя тамошньої української спільноти під оглядом національним і економічним. Отець Гузар сказав, що в наслідок урбанізації, хоча і наступило покращання освітнього рівня українців, є спад національної свідомости, з чого здає собі справу тамошня українська громада. Багато з них, які поселились в містах, уже не вміє ґоворити по-українськи, хоча розуміє, коли до них звертатися цією мовою. У Парагваї, саме в час перебування о. Гузара, був З'їзд Українських Інтелектуалів, на який прибуло 200 осіб.

Отець Гузар також заторкнув справи УКЦеркви, її Помісности і Патріярхату. Він підкреслив, що з хвилиною обрання Папи Івана Павла II заіснував важливий позитивний момент. Папа не тільки постійно вказує на „слов'янський Схід на мапі", але його власний польський патріотизм може дуже позитивно вплинути на виховання священиків інших національностей, бож католицького, а зокрема американського [illegible] була радше „інтернаціональна". Досі підкреслювано в Церкві що важливо бути католиком, але сьогодні Папа своїм патріотизмом постійно вказує на національний момент. Італія з великою прихильністю прийняла вибір нового Папи. Це перший Папа, — сказав о. Л. Гузар, — що постійно получує європейство зі слов'янством. Він також написав статтю, в якій, між іншим, сказано, що Україна і Польща без співпраці не можуть існувати.

У дальшому о. Л. Гузар підкреслив тепле відношення Папи до Блаженнішого Патріярха Йосифа, якого Папа, при кожній нагоді, коли його відвідують укра-

(Закінчення на стор. 3)

НА ОСТРОВІ СТАТУЇ СВОБОДИ ВІДЗНАЧЕНО 20-ті РОКОВИНИ ТПН

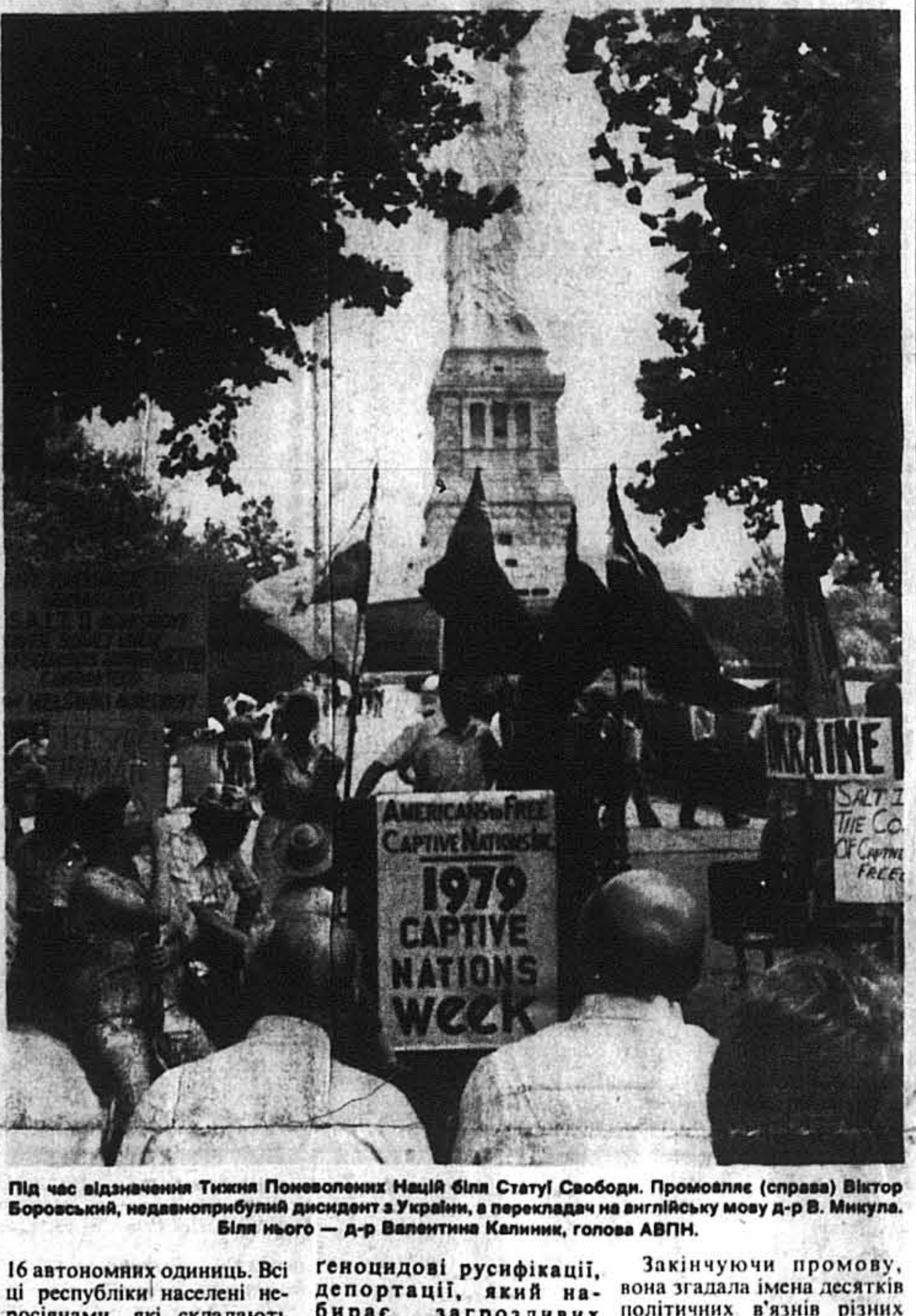
Ню Йорк (СВУ). — Заходами організації „Американці за визволення Поневолених Націй" (АВПН) при всебічній участі й фінансуванням членами Спілки Визволення України (СВУ) та при співдії з Централею УККА і співпраці з СГД у неділю, 22-го липня, о год. 1:30 по пол. відбулося біля Статуї Свободи Політичне Віче різних національностей, представників неросійських народів у 20-ті роковини проголошення Урядом ЗСА Тижня Поневолених Націй (ТПН).

Через кожних 30 хвилин прибувають пороми на острів Статуї Свободи з туристами з усього світу. Їх тисячі. Службовці острова на площі розставляють 28 довгих лав для сидіння прибуваючим учасникам Маніфестації. Поставлено стільці для президії. Після дванадцятої години прибувають з прапорами й плякатами люди. Площа заповнюється людьми.

О год. 1:30 по полудні д-р Валентина Калиник, голова організації „Американці за Визволення Поневолених Націй" (АВПН) відкриває офіційну частину маніфестації, яка почалася присягою всіх учасників до американського прапора, яку виголосив В. Боднар, репрезентант Українського Конґресового Комітету в Ню Джерзі та українсько-американських ветеранів. Американський національний гимн виконала Джуан Нордап, заступник голови „Національної Конфедерації Американських Етнічних груп" в Ню Джерзі, колишня кореспондентка Білого Дому.

Отець І. Ткачук, настоятель української православної церкви Всіх Святих прочитав молитву і благословив маніфестантів.

Вступну промову виголосила д-р Валентина Калиник на тему: „За розчленування Московської імперії — СССР". Вона звернула увагу, що СССР складається з т. зв. „союзних" 15 республік, та 20 „автономних" республік. Крім того, в РСФСР (російській республіці) є ще 16 автономних одиниць. Всі ці республіки населені неросіянами, які складають большу половину СССР, але Москва примусово накидає російську мову поневоленим народам ще з їх колиски. Викриваючи комуно-російський колоніялізм-імперіялізм — це в той сам час протидіяти проти брутальної русифікації України, Білорусі, балтійських та інших народів, протидіяти ґеноцидові русифікації, депортації, який набирає загрозливих розмірів вивозу неросійських народів з рідних земель, а в першу чергу з України, протестувати проти переселення на їх землі колонізаторів-росіян. Вона підкреслила, що поневолені народи повинні відновити свою повну національну незалежність, розчленувавши московську колоніяльну імперію.

Під час відзначення Тижня Поневолених Націй біля Статуї Свободи. Промовляє (справа) Віктор Боровський, недавноприбулий дисидент з України, а перекладач на англійську мову д-р В. Микула. Біля нього — д-р Валентина Калиник, голова АВПН.

Закінчуючи промову, вона згадала імена десятків політичних в'язнів різних національностей, які поневіряються по тюрмах і концтаборах та на засланні, вимагаючи їхнього негайного звільнення.

Після вступної промови Мирон Леськів прочитав проклямацію Тижня Поневолених Націй, що її підписав президент Джіммі Картер. Майстер церемо-

(Продовження на ст. 3)

„ПРИ ЗАГАДКОВИХ ОБСТАВИНАХ ГИНУТЬ УКРАЇНСЬКІ ПАТРІОТИ" — ПОВІДОМЛЯЄ УКРАЇНСЬКА ГЕЛЬСІНКСЬКА ГРУПА

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — У четвертому випуску „Інформаційного бюлетеня" Української Гельсінкської групи, про появу якого вже повідомлялося, називаються факти підступного вбивства українських громадян, що були відомі зі своєї активности в обороні українських національних інтересів. У відношенні до них стосують теж інші засоби насильства. З цього самвидавного документу наводимо декілька фактів.

„На Україні рух за права людини має свою особливість. І це зрозуміло. Україна належить до тих націй, які знаходяться у великому державному конґльомераті на дуже хитких і непевних засадах. Офіційно Україна — держава в союзі держав з усіма правами союзної держави, — фактично і сама держава, і її права, звичайнісінька фікція. За шість десятиріч українців навчили чітко розрізняти дві сторони правового стану України... На сторожі неписаного розмежування стоїть ціла армія партійних керівників і органи держбезпеки. Вони уважно стежать за сміливцями, що всерйоз сприйняли паперові права українського народу і вимагають їх реалізації. Для таких — місце у Володимирській тюрмі, таборах Мордовії та Приуралля, у психіятричних лікарнях теж.

Зусилля партійного і всього радянського апарату спрямовані на те, щоб вбити рештки національної свідомости українського народу і українськість звести до кількагодинної передачі по радіо і телебаченню...

І тому, коли в листопаді 1976 року виникла Українська група сприяння виконанню Гельсінкських угод, яка почала контролювати стан прав людини на Україні, постійно публікуючи матеріяли про їх нарушення, радянський уряд вороже зустрів її діяльність...

Проте було б помилково вважати, що репресії спрямовані лише проти Гельсінкської групи на Україні. Будь-яка діяльність, чи навіть пасивна позиція інакодумців, що не відповідає духові політики правлячої верхівки, завжди зазнавали переслідування. Багато з них гинуть при загадкових обставинах. Недбало проведене розслідування подібних вбивств (як правило вбивці не покарані) наштовхує на думку, що в державному апараті вже є сили, готові приховати подібні злочини, а може і заохочувати їх.

19 вересня 1962 року невідомий вбивця втопив у Дніпрі молодого дніпропетровського поета Олександра Григоренка, який під час перебування в армії критикував відверте українофобство, за що 3 роки відбув ув'язнення в Мордовських таборах. Повернувшись з ув'язнення, він писав вірші, наполегливо готувався до навчання в університеті, поки рука вбивця не перервала намірів 24-річного юнака.

Священик Луцький з Миколаївського району на Львівщині зовсім не втручався в політичне життя. У своїх проповідях він картав аморальність, алкоголізм, розпусту; вчив шанувати мову та звичаї рідної землі. Проповіді Луцького знаходили щирий відгук серед населення. Авторитет Луцького ріс. Люди горнулися до церкви. Посипались відверті та анонімні погрози. Зимової ночі 1975 року вбив

(Продовження на стор. 3-ій)

Поляки відзначили 35-річчя Варшавського Повстання

Варшава. — Згідно з повідомленнями „Юнайтед Пресс Інтернешинал", тисячі поляків організовано відзначили 35-річчя Варшавського Повстання та гаряче оплескували протисовєтську промову визначного польського дисидента.

Поліція не інтервенювала, коли понад 4,000 осіб маршувало від катедри св. Яна до Пам'ятника Незнаного Вояка, де один з провідників Руху оборони людських і громадянських прав, Войцех Зембіцкі, гостро критикував режим та закликав до боротьби за „нашу незалежність і суверенність".

Демонстрація почалася після Богослуження в катедрі, яке відправлено в намірення жертв повстання проти нацистських окупантів, що почалося 1-го серпня 1944 року у Варшаві при кінці Другої світової війни.

Промовляючи під Пам'ятником Незнаного Вояка, Зембіцкі домагався пам'ятника для тих польських вояків, які згинули в польсько-большевицькій війні в 1920 році. Його слова натовп прийняв бурхливими оплесками. Цю війну, твердив промовець „усунено" з підручників історії так, що молоде покоління не має змоги вивчати цей період польської історії.

Річниці Варшавського Повстання майже не відзначують в „людовій" Польщі, тому що це повстання було „незручне" для СССР. Як відомо, коли антинацистське повстання вибухло в серпні 1944 р., то тисячі совєтських вояків вже були під Варшавою, на схід від Висли, але мимо розпучливих закликів команди АК („Армія Крайова") в справі допомоги, совєтське командування вперто мовчало і совєтські війська стояли безчинно під Варшавою аж до часу, коли німецькі війська цілком знищили польську столицю, вбиваючи понад 200,000 осіб, більшість серед яких були цивільними людьми.

Головний редактор „Народної Волі" д-р Василь Верган пішов на емеритуру

Скрентон, Па. — Д-р Василь Верган, головний редактор тижневика „Народна Воля", органу Українського Братського Союзу та відомий український публіцист і громадський діяч, пішов на емеритуру з 1-им серпня цього року.

Д-р Василь Верган

Д-р В. Верган почав працю в „Народній Волі" в 1955 році і співпрацював у редагуванні цього часопису з пок. д-ром Матвієм Стаховим, а після відходу д-ра Стахова на пенсію в 1970 році, зайняв пост головного редактора.

Уродженець Поділля, д-р Верган ще за студентських часів виявив велике зацікавлення журналістикою і публіцистикою.

В Україні він працював у банкових установах та був організатором молодечого товариства „Каменярі" і редактором журналу „Каменярі". На еміграції в Західній Німеччині він посвятився педагогічній праці, допомагаючи організувати українське шкільництво в таборах ДП, а також редагував двотижневик „На чужині".

В Америці д-р Верган опублікував ряд праць, зокрема про літературні та культурні процеси на українських землях в другій половині XIX сторіччя. Кілька його праць про діячів цього періоду появилось у виданнях НТШ, а багато друкувалось на сторінках „Народної Волі". В 1973 році ред. Верган здобув ступінь доктора філософії Українського Вільного Університету. Після відходу на пенсію він плянує присвятитись науково-публіцистичній праці.

Д-р Верган є членом багатьох українських громадських організацій і установ. З відходом на пенсію його прощали головні урядники Українського Братського Союзу, члени і працівники редакції „Народної Волі" та численні приятелі.

З відходом д-ра Вергана з посту головного редактора „Народної Волі", це становище займає ред. Іван Смолій.

Юґославські кораблі перевозять зброю із комуністичних країн до ЗСА

Вашінґтон. — Департамент оборони ЗСА підтвердив раніші інформації, що юґославські кораблі почали останнім часом перевозити закуплену в комуністичних країнах зброю до ЗСА. Крім зброї малого калібру, амуніції і військових уніформів, закупи включають також панцерні автомобілі.

Звичайно такі закупи зброї і амуніції в комуністичних країнах і перевозу цієї зброї до ЗСА досі держались в таємниці, але цього разу Пентаґон підтвердив цю інформацію після того, як вона появилася в газеті „Ню Йорк Таймс". Зброю, амуніцію і деякі роди панцерних возів з комуністичних країн збройні сили ЗСА вживають для вишколу своїх вояків.

Речники Пентаґону підкреслили, що юґославський уряд не є посередником закупівлі цієї зброї в згаданих країнах. Ця зброя і військовий виряд були, мовляв, закуплені від „приватних торговельних організацій в Европі". Ці ж речники підтвердили, що юґославські кораблі доставляють цю зброю до порту в Колтс Нек, Н.Дж., де находиться морська зброєва база.

Високий урядовець В'єтнаму втік до Китаю

Гонґ Конґ. — Тижневик у Гонґ Конґу „Фар Істерн Економік Рев'ю" повідомив в кінці минулого тижня, що до Китайської Народної Республіки втік з Ганою високий партійний чиновник В'єтнаму, який був колись близьким приятелем в'єтнамського диктатора Го Чі Міна і одним з основників Комуністичної партії Індокитаю.

В інформації говориться, що 74-річний Гоанґ Ван Гоан, який був заступником голови в'єтнамської Народної Асамблеї (парляменту), пересів на інший літак у Карачі, заявляючи, що почувається зле, і скориставши з того відлетів до Пекіну. У згаданому тижневику також згадується, що два інші в'єтнамські урядовці поставлені під домашній арешт в Ганої, правдоподібно за зв'язки з Китаєм.

Якщо втеча підтвердиться, — кажуть політичні аналітики, — то це буде перша ознака нестабільности ганойського керівництва, яке досі вдержувало релятивну єдність. Інформація базована на звідомленні кореспондента Наян Чанди, який вдержує близькі зв'язки з Ганоєм і має вільний доступ до майже усіх центрів інформації в комуністичному В'єтнамі від часу перемоги комуністів над режимом президента Нгуєна Ван Тю.

СОВЄТСЬКИЙ МАРШАЛ НІКОЛАЙ ОҐАРКОВ АТАКУЄ ОПОНЕНТІВ САЛТ II

Москва. — Після кількатижневої мовчанки про віденську зустріч між президентом Джіммі Картером і совєтським лідером Леонідом І. Брежнєвим, які 18-го червня ц. р. підписали там договір про обмеження стратегічної атомової зброї (САЛТ II)і про дебати, які ведуться у Вашінґтоні, відносно ратифікації цього договору, совєтська газета „Правда", орган ЦК КПСС, у числі з 2-го серпня опублікувала довгу засуджуючу статтю шефа генерального штабу Совєтських збройних сил маршала Ніколая В. Оґаркова, у якій він гостро критикує тих американців, які стали по стороні опозиції до ратифікації САЛТ II.

Маршал Ніколай Оґарков

Маршал Оґарков, не називаючи нікого з опонентів поіменно, каже, що вони, противники ратифікації договору, „зумисне перекручують факти, або прямо винаходять їх", щоб тільки гальмувати справу ратифікації договору.

У своїй статті маршал Оґарков прямо заперечує, що Совєтський Союз готовиться до першого нападу, щоб знищити американські стратегічні ракети, розміщені у різних частинах ЗСА. Він заявляє, що його уряд не має наміру порушувати постанов, включених в договір САЛТ II і підписаних лідерами ЗСА і СССР. „Фабрикації неправди про совєтську мілітарну силу є подумані з метою продовження перегонів в озброєнні, що їх розпочали імперіялістичні держави, які вину за це тепер звалюють на СССР", — пише маршал Оґарков.

Несподіваний виступ совєтського маршала на сторінках преси наступив якраз в часі, коли перша серія переслухань в Сенаті в справі ратифікації САЛТ II добігала до кінця. Політичні спостерігачі звертають увагу, що у статті вже немає повторення погроз, які раніше були висловлені генеральним секретарем ЦК КПСС і головою Президії Верховної Ради СССР Леонідом І. Брежнєвим і міністром закордонних справ СССР Андреєм Ґромиком проти тих опонентів договору, які вимагали змін чи додатків до САЛТ II.

Покликуючись на деяких американських впливових сенаторів і американських військовиків, у статті Оґарков говорить, що „деякі

(Закінчення на стор. 3)

У Києві вийшла книжка для...малечі

Київ. — У видавництві „Веселка" надруковано книжку Ігоря Січовика „Кедрові горішки". Поглянувши на назву можна б подумати, що в цій книжці автор розповідає дітям про їхній світ, дитячі пригоди, ігри. Тим часом тут справа навіть у ніяких кедрових горішках, про які завжди радо читали б дітлахи, а розповідь тут про... БАМ.

Газета пише, що автор цієї книжки, який сам колись працював на будівництві БАМ-у, розповідає у ній дітям про „невтомних людей, які приїхали з усіх кінців країни у суворий, прекрасний своєю неповторною природою край, щоб споруджувати Байкало-Амурську маґістраль, зводити нові будинки, лікарні, дитсадки". Тут І. Січовик, як подає газета, — проводить думку як то „юні бамівці прагнуть продовжити нелегку справу батьків, хочуть самі стати будівельниками, лишити свій помітний слід на землі". Зміст тут такий, що важко собі уявити дитину за цією книжкою, однак тут немає ніякої помилки, бо заголовок вістки в цій газеті промовистий: „Адресоване малечі".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.
Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 0730[?]

Торгівля за всяку ціну

Пресові агентства недавно повідомили, що в Лондоні, Велика Британія, відбулись гостро засекречені переговори між американськими і совєтськими представниками у справі торгівлі, а зглядно додаткового продажу З'єднаними Стейтами Америки пшениці й іншого зерна для поповнення совєтських шпихлірів з уваги на чергові невдалі жнива в комуно-московській імперії. Ці невдачі кожнорічно повторяються в наслідок поганого господарювання кремлівських верховодів і неефективної соціялістичної сколективізованої сільсько-господарської системи.

У висліді цих „засекречених" нарад представників американського уряду з такими ж представниками московської імперії, ЗСА погодилися продати додаткову кількість зерна, а саме 10 мільйонів метричних тонн на протязі 14-ох місяців. Крім того, речники Департаменту торгівлі запевнили совєтських представників, що Москва, якщо захоче, зможе купити в ЗСА таку ж кількість, тобто 10 мільйонів метричних тонн кукурудзи.

Для того, щоб задовольнити совєтський апетит на збіжжя, секретар сільського господарства ЗСА Роберт Берґленд заповів, що уряд зліквідує побмеження на посіви для фармерів, щоб таким чином збільшити американські запаси збіжжя, бо, як твердять американські сільсько-господарські спеціялісти, СССР потребуватиме купити принаймні 30,5 мільйонів метричних тонн зерна (одна метрична тонна дорівнює 2,200 фунтам), щоб покрити недобір цьогорічних жнив і хоч частинно задовольнити запотребування не тільки власного населення, але також сателітів і заприязнених держав, залежних від совєтських достав.

Уже сам факт, що президент Картер погодився на переведення таких публічно не заповіджених нарад, що противиться практиці демократичних країн, вказує на деяку зміну Білого Дому щодо торгівлі з СССР, бо, як відомо, минулого року уряд був визначив певні обмеження і поставив передумови, що СССР може купити 8 мільйонів метричних тонн збіжжя, а все що перевищує цю цифру мусить мати спеціяльну апробату уряду ЗСА.

Комуно-московські диктатори, які, до речі, ігнорують усякі домовлення, все шукали слабих місць на Заході і тому висланники Брежнєва скаржилися, що ЗСА дискримінують Совєтський Союз у торгівлі, а при тому вмішуються у внутрішні справи СССР, вказуючи на „дискримінаційний" додаток сенаторів Джексона-Ваніка до торговельного закону, який, мовляв, не тільки зупиняє торгівлю ЗСА з СССР, але також поглиблює непорозуміння між ними, що, на думку Брежнєва і його „соратників", противиться політиці детанту.

Очевидно, не треба дивуватися американським торгівцям, в тому числі й фармерам, які заінтересовані в продажу якнайбільшої кількости зерна.

Однак дивуватись треба урядовим чинникам, які, маючи таку могутню зброю як пшениця, не вміють використати її для забезпечення власних інтересів і для облегшення долі поневолених Москвою народів, які являються природними приятелями ЗСА, а також для поліпшення стану прав людини у цій тоталітарній імперії. Додаток Джексона-Ваніка допоміг щодо збільшення еміграції з СССР, переважно жидів, а тепер при допомозі додаткового продажу зерна можна було б добитися чергових успіхів також для інших народів в СССР зокрема щодо звільнення політв'язнів.

Було б, очевидно, побажаним, щоб українська спільнота в ЗСА, а також інші національні громади, за посередництвом своїх приятелів в Конгресі слідкували за розвитком небезпечної тенденції в торгівлі із Совєтським Союзом, що її з різних причин підтримують деякі американські політики і бизнесмени, ігноруючи при тому людські і гуманітарні моменти. Це вже не перший раз, що ЗСА рятують комуно-московську імперію від економічної кризи, не ставлячи при тому жадних передумов. Час про ці речі заговорити голосно.

Панас Феденко

НЕВРОЖАЙ, ГОЛОД, ПОЛІТИКА

Невеселі вісті приходять із України. Про це пишуть і оповідають люди, що проїздили або перелітали через українську землю. Ниви перед жнивами не жовтіють, поля почорніли. Колоски пшениці сухі або й зовсім порожні. Дощі випали запізно, від спеки, з весни „погибашеть жизнь Даждьбожа внука" (так назвав автор „Слова о полку Ігоревім" людність України-Русі в кінці XII віку).

Суша і неврожаї, що майже періодично навідують Україну, роблять коректуру в поширеній легенді про Землю над Дніпром, яка, мовляв, тече молоком і медом.

Наші літописці часто згадують про неврожаї, як наслідок посухи. Проповідники писали молитви, щоб виблаґати добродійний дощ з Неба: „Слово о бездождії" — цей релігійно-літературний жанр відомий у нашому письменстві. Посухи в Україні бувають у зв'язку зі загальною сушою, що приходить до нас із степів і пустинь Азії. Літописець доби Хмельниччини й Руїни згадує роки, коли через сушу Дніпро мілів, і велику ріку можна було перебрести.

Щоб не голодувати в неврожайний рік, українські хлібороби з найдавніших часів робили собі запаси збіжжя. І за царського режиму кожна сільська громада мала спільну комору, до якої кожний хлібороб давав частку свого врожаю і мав право дістати з комори допомогу „в чорний день".

Та настав інший час і прийшли інші порядки. Режим диктатури компартії вирішив опанувати природу і змінити характер людини. Ленін уважав самостійного хлібороба за небезпеку для режиму і вірив, що продукція сільського господарства незмірно збільшиться, коли вдасться „посадити мужика на трактор". Сталін цю мрію Леніна здійснив. Він знищив терором найліпше підготовану частину хліборобів — так зв. „куркулів"; примусова колективізація не забезпечила людности міста й села хлібом насущним. Аґрономія у совєтській імперії стоїть на низькому рівні супроти сільсько-господарських досягнень Західньої Европи, Америки й Канади. Доводиться купувати збіжжя в країнах, „ідеологічно ворожих", щоб не повторилося масове вимирання людности від голоду, як це було особливо в Україні в роках 1921-1922, 1929, 1932-1933 і 1946-1947.

Україна перебуває під комуністичним режимом в особливому положенні. Тут спротив диктатурі компартії тривав довший час. Щоб зломити противників режиму, Москва використала сушу і неврожай, що посітив Україну 1921-1922 рр. Посуха викликала в той час неврожай і голод теж над Волгою. Гуманітарні організації із країн Західньої Европи і з Америки (American Relief Administration — ARA, під проводом Герберта Гувера) посилали харчові продукти для рятування голодуючих у Росії вже з осени 1921 року. Але, на бажання Леніна, організація Гувера та інші допомогові інституції, могли діяти тільки на Московщині. Совєтський уряд скрив від закордонних представників голодову катастрофу, від якої загинули в той час мільйони людности в південних областях України. Закордонні представники організації Гувера, Комітету Матена[?] та інших — відкрили голод в Україні 1921-1922 роках, що був тяжчий, ніж в областях Росії над Волгою. І хоч людність України масово вимирала (75 відсотків населення міста Херсону згинули від голоду!) і дійшло на Україні до людоїдства (про це писано в книзі „Голод", Харків, 1923р.), однак адміністрація забирала у хліборобів остатки харчів і вивозила на Московщину. Про це в книзі N.N.Fisher: „The Hunger in Russia, Ню Йорк, 1927 р.) Проф. Фішер називає голодову катастрофу в Україні 1921-1922 років „політичним голодом" (Political famine).

Режим компартії надіявся використати голод в Україні для своїх політичних цілей. Про це в книзі „Збірник Справоздань уряду УРСР", Харків, 1923 року. В цьому збірнику виданому російською мовою, автори захоплено писали, що голод примусив хліборобів вступати до колективних господарств. Отже — шлях до комунізму через організований владою голод...

Голодова катастрофа 1932-1933 років зостається в СССР і досі „урядовою тайною". Число людности України, замореної політичним голодом, і досі не опубліковане. Воно приблизно рівне кількості населення Бельгії або Ірляндії і перевищує число людности Норвеґії.

Нині Україна стоїть на порозі нових тяжких іспитів. Чи схоче уряд СССР закупити задовільну кількість харчових запасів в Америці і Канаді та Австралії, відвернути голодову катастрофу, що знов нависла над Україною? Чи схоче цей уряд обмежити свої витрати на зброєння і на космонавтику, що пожирають більйони рублів і дати засоби на боротьбу з посухами і неврожаєм?

Поливне сільське господарство та й штучний дощ, що практикується в Ізраїлі, дають добрі наслідки. Заміна колгоспної державної панщини вільною кооперацією сільського господарства могла б забезпечити поступ хліборобства. Але під режимом партійної диктатури демократичні реформи зостаються фантастичною мрією.

Ф. Любинецька

ПОГЛЯД У МАЙБУТТЯ УКРАЇНСЬКОГО ШКІЛЬНИЦТВА

[3]

Може дивним видається для декого натяк на неактивність сьогоднішнього українського вчителя відносно шкільних проблем, але життя підказує нам факти. Під кінець 60-их років зорганізовано Об'єднання Педагогів в Америці. Після кількох років деякого прояву життя воно якось затихло. Казав дехто: „там об'єднались тільки старші учителі, треба пробувати організувати молодших". І зорганізовано на сході Америки молодих учителів в Учительську Громаду. Але й Учительська Громада заніміла (Принайменше ми ніде не читали в пресі про її діяльність). А ось і дуже недавній приклад: у цьому році появився новий підручник „Хрестоматія з української літератури XX ст.". На сторінках нашої преси появилося кілька рецензій, але їх авторами не були активні вчителі. А тільки учитель, який працює з молоддю сьогодні, може дати найбільше вичерпну оцінку шкільного підручника. Чи ж би в сьогоднішніх українських школах не найшлось учителя, що міг би написати рецензію? (А може наша преса рецензій учителів не помістила?). Ще більше. На запитання, учителів української літератури, яка їх думка про цей підручник, були ось такі відповіді: „Не читала", „Переглянула".

Не читали ми рівнож ніде про життя місцевих Учительських Громад. Хіба ж в наших складних умовах навчання в українських школах, забракло тем для обміну думок поміж учителями українознавчих шкіл і учителями українознавчих предметів в цілоденних школах для осягнення кращих осягів у педагогічній праці. Це ж бо основна праця Учительських Громад.

Цю прогалину в житті нашого шкільництва старається від кількох років виповнити Шкільна Рада при УККА, організуючи щорічні цілокрайові Педагогічні Конференції. Безперечно, такі конференції рухають педагогічні проблеми нашого шкільництва дещо вперед, однак вони не можуть заповнити прогалини постійного обміну думок між учителями на місцях. Адже багато вчителів з дальших осередків нашого шкільництва (маю на думці середні і західні стейти), або не беруть у них участи, або беруть участь тільки в дуже обмеженому числі. І так може й пропадає не одна цінна думка відносно нашого шкільництва. Коли б існували місцеві Учительські Громади, то принайменше у звітах були б утривалені деякі нові ідеї про наше шкільництво. І таким чином могли б потрапити під розвагу ширших кіл. Можна б ще думати про влаштовування Педагогічних Конференцій кожнорічно в дальших українських центрах, але ніде правди діти, у східніх стейтах найбільше скупчення нашої еміграції і найбільше українських шкіл, як також і досить сприятливі умови для організування масових імпрез.

Ревізії вимагають навчальні програми. Сьогоднішню молодь цікавить сьогоднішня Україна. Вона хоче бачити її такою, якою вона є нині. в боротьбі за людські й національні права, в її змаганнях всупереч посиленої русифікації вдержати при житті українську культуру і зберегти її для нащадків (Словник української мови, археологічні досліди, національні мотиви в мистецтві тощо). Це власне те дзеркало, крізь яке наша молодь оцінює українську людину-патріота, нею гордиться, і через неї сама ідентифікує себе з Україною.

Недавно в Детройті заходом Культурно-Громадського Клюбу відбулась цікава імпреза-вечір, присвячений поезії нескорених сучасних українських поетів п. з. „А крила мають". Підготовку вечора віддано молодій ґенерації (за винятком реферату та з незначним тільки втручанням старших з дорадчим голосом). І треба було побувати на цьому вечорі, щоб оцінити, як до нюансів обдумано і по-новому, дуже оригінально вирежисеровано програму. Цей вечір був доказом, що коли молоде покоління приймає якийсь задум навіть і старших, то вона не жаліє найбільшого труду, щоб прийняти на себе завдання виконати якнайкраще.

Цей момент зацікавлення необхідний і в шкільних програмах. Колись ще в 60-их роках писав учень в задачі: „Чи не могли б ми навчатись українську літературу з кінця, бо заки дійдемо до сьогоднішніх часів, що для нас є найцікавіші, вже не вистачає часу читати найновіші поезії, бо кінчаємо школу...".

Звичайно, не можемо обмежувати нашої літератури до XX ст., але в жадному випадку не можемо тратити з очей момент зацікавлення учня предметом.

Перевірки вимагають також і програми української мови. Наша молодь щораз то гірше говорить по-українському, бо в неї розговірною мовою стала мова англійська. Впливає на те і той факт, що в багатьох українських хатах їхні батьки також перейшли на англійську мову, хоч донедавна говорили ще по-українськи. Тому на перше місце в шкільних програмах треба висунути не граматику, а мовлення. Зі сторони середнього учительства вже кілька років тому опрацьовано певний матеріял, але оскільки його використовується в терені, — це зовсім друга справа.

Гідні уваги думки відносно зацікавлення учнів українознавчими предметами в наших школах находимо в „Матеріялах" Педагогічної Конференції в Детройті 1975" (Один примірник є в Шкільній Раді).

І ще треба нам пам'ятати про те, що рішенням конференції прикатедральної української школи у Філядельфії в квітні ц.р. ця школа переходить з вересня ц.р. на двомовне навчання українсько-англійське. Це буде мати вплив і на наше програмування, оскільки за прикладом Філядельфії підуть і інші католицькі цілоденні школи.

Не менше важна справа навчальних підручників. Багато із тих підручників, які в наших школах вживаємо вже зовсім перестарілі, інші ще можна вживати тільки з деякими доповненнями.

(Продовження буде)

Богдан Цимбалістий

АПЕЛЬ ДО ЗБІРНОГО МЕЦЕНАТСТВА

Під час інавгурації трьох катедр українознавчих дисциплін при Гарварді, (в квітні 1973 року) президент університету, д-р Дерек Бок у своїй промові підкреслював унікальність фонду ФКУ. Та унікальність була в тому, що це вперше в історії університету на фонд склало пожертви аж понад вісім тисяч родин, завдяки безприкладним зусиллям десятків молодих і старших ентузіястів. Багато з тих жертводавців працювали важко і не заробляли багато. Чимало з них ніколи не студіювали в університеті. Слухаючи розповідей збірщиків про їхні вечірні відвідини українських родин, які могли дати лише кільканадцять чи кількадесят долярів, ректор Бок запитався: „Чому ви всі це робили?" Присутній в гурті один наш старший священик, також ентузіяст гарвардського проєкту, відповів „Бо ми не хочемо вмерти".

Кожен наш здобуток, кожна видана книжка, кожна створена інституція чи навіть допомога українській дитині в Бразилії виховуватися в українських школах — це вияв нашої колективної волі до життя. Рівночасно це ще одна іньєкція, що скріплює наш національний організм і не дає йому вмерти. Завдяки таким ділам і тим людям, що їх творять ми ще живемо. Не живемо але віримо в нашу кращу майбутність.

Серед нашої громади у вільному світі немає мільйонерів-меценатів, немає творених ними фундацій, які могли б оснувати інституції, видавати книжки, оплачувати стипендії тощо. Є і серед української громади хоча не мільйонери проте досить заможні люди. На жаль, в більшості таким новозбагаченим особам, дуже важко відлучатися від гроша. На них годі рахувати. Зате серед нас у ЗСА є яких десять тисяч жертвенних громадян, які своїми хоча дрібними пожертвами зуміли досі добитися значних успіхів. Вони зуміли створити Гарвардський Центр, уфундували багатотомну Енциклопедію Українознавства, вони піддержують різні наші установи, як назвав це Микола Шлемкевич — „збірним меценатством".

Кілька днів тому „Свобода" інформувала читачів про звернення Кураторії та Ділового Комітету для видання творів Василя Барки. Йдеться зокрема про видання монументальної поеми-роману „Свідок", над якою поет працював 25 років. Ця книга, — як сказано у повідомленні Кураторії та Ділового Комітету," в горизонтальній - земній площині змальовує трагічні події в Україні протягом доби двох воєн, а вертикально - донебесно підноситься на крилах християнської віри до Творця". На видання чотирьох томів Свідків треба щонайменше 35 тисяч долярів і Кураторія і Діловий Комітет розпочала збірку на цю ціль. Потрібно, щоб яких 350 наших громадян склали по 100 долярів. За це вони отримають чотири томи „Свідка" (вони коштуватимуть в продажі 80 долярів). Коли зважити, що цю суму можна відтягнути від оподаткування, вона ніяка пожертва, а просто передплата твору Барки.

Односельчани Василя Барки в Ґлен Спей, хоча в більшості самі пенсіонери, зобов'язалися зібрати досить гроша, щоб видати принаймні один том твору. Треба сподіватися, що цей шляхетний приклад мешканців Ґлен Спей заохотить інших до подібної жертвенности.

В. Барка — це єдиний в нас справді християнський поет. Від часу Сковороди не було у нас письменника, який пояснював би події, процеси, й все що діється в світі, виходячи з вчення Христа, твори якого так були позначені „всеприсутністю доброти Христа", як це висловився наш літературний критик Ю. Лавріненко.

На сором, для нашої нібито дуже християнської суспільности більшість його творів не видана. Наприклад, у Франції поезію, чи есеї на філософічно-релігійні теми такого поета друкували б і передруковували б, його читали б та інтерпретували віруючі і невіруючі. А в нас він мало знаний. До речі, його „Жовтий Князь" має появитися у французькому перекладі. Можливо, що треба, щоб чужинці відкрили нам нашого великого поета. Як тоді можна творити християнську культуру на вищому рівні (тобто культуру філософічної мислі і високих мистецьких форм), коли не вміємо доцінити і піддержати її талановитих творців.

Дехто може скаже, що він не розуміє поезії, її не читає й тому не купує творів поетів. Навіть якщо хтось не має ніякого відношення до поезії, навіть якщо він не розуміє поезії Барки, все таки може піддержати плян видання його монументального твору своєю пожертвою. Вкінці замовлену книжку можна подарувати якійсь університетській бібліотеці. Меценатами науки й мистецтва не були ані науковці ані мистці. Це були і є люди, що розуміють вартість і важливість таких виявів людської духової творчости.

Хочеться вірити, що серед нашої громади знайдеться хоч кілька сотень осіб, що виявляють таке розуміння.

Чеки виписувати на Self Reliance, N. Y. Acct. 8907 The Svidok Publishing Fund.

Чеки слати до: Self Reliance N. Y. 108 Second Ave. New York, N. Y. 10003.

К. Крупський

АНАТОЛІЙ КУЗНЄЦОВ І ЙОГО „БАБИН ЯР"

(4)

„Якщо вам колись пощастить відвідати Печерський Монастир, спробуйте запитати ґіда чи це правда, що агенти НКВД висадили цей монастир у повітря і що за це головного з них посмертно нагородили найвищою нагородою „Героя Совєтського Союзу". Питаючи обсервуйте вираз лиця того ґіда".

У розділі „Дружина Динамо: леґенда і правда" Кузнєцов, між іншим, пише: „Перед війною українська київська футбольна дружина „Динамо" була одною з кращих дружин цілої країни. (Великі футбольні змагання між Києвом і Москвою були завжди супроводжені не тільки захопленням самою грою. Це була справа чести гноблених українців). Ось чому київські глядачі обожали своїх грачів, а головно славного воротаря Трусевича". Частина цитати в дужках є додатком у виданні з 1970 року.

Наведу частину одного з передкінцевих додатків в клямрах при кінці сторінки 469 і на початку сторінки 471: „Колись я любив мандрувати кругом Києва. Він має дуже милі парки, з яких видно Дніпро і багато старих вулиць, які пригадують старинну історію цього міста. Тепер мені тяжко погодитися з центром Києва, який після війни був відбудований згідно з кличем „Ми відбудуємо наш Хрещатик знищений німецько-фашистівським наїзником". — Так помпезно виглядає сталінський стиль, а щобільше, будинки виглядають як фантастичні торти. На розі Хрещатика і Прорізної вулиці, де колись сталася перша експльозія в німецькій головній квартирі, тепер знаходиться Міністерство культури України, яке тепер дуже заняте русифікацією того, що ще залишилося в українській культурі. В імені „соціялістичного гуманізму" скрізь по Україні переводять політичні суди. Усіх інакодумців забирають до таборів ув'язнення."

З багатьох інших місць книжки видно, що Кузнєцов не може простити большевикам знищення Хрещатика та інших історичних пам'яток Києва, якими автор так щиро дорожить.

Кузнєцов перед війною і під час німецької окупації мешкав недалеко від Бабиного яру. Багато разів під час тієї окупації нічною порою він чув тарахкотіння машинових крісів і знав, що в той час в Бабиному ярі гинули люди.

Трагедія в Бабиному ярі не закінчилася з відходом німців, бо „визволителі" також хотіли позбутися всякого сліду в Бабиному ярі. Вони довго шукали способу, якби це зробити. Відразу вони пробували засипати землею цілий Бабин яр, але то був завеликий проєкт на післявоєнні роки, коли ціла країна лежала в руїнах. Пізніше пробували зробити там озеро, але вода в тому озері не очищувалася, мутніла і почала смердіти. Першу брудну воду треба було випомповувати. Відтак гребля того озера прорвалася і затопила кілька вулиць разом з будинками і людьми в трамваях, які опинилися в той час в околиці того наглого потопу. Серед людей, які так тяжко пережили війну, були великі жертви. Вкінці Бабин яр засипали, а тоді виринула проблема пам'ятника загиблим жертвам і цю проблему також „розв'язали" типово большевицьким способом — наказом з гори.

Я згадав дуже поверховно тільки про дещо з пережиття Анатолія Кузнєцова під час німецької окупації, а вартувало б згадати ще хоч про дещо з тих злиднів, які він пережив, бо це були злидні й горе великої частини українського народу під час німецької окупації.

Багато тих, що прагнули позбутися большевицького терору вітали німців як визволителів, але дуже скоро вони розчарувалися і переконалися, що вони попали в нове ярмо, яке почало пекти ще гірше чим старе — входжене.

Незнання мови окупанта ще гірше ускладнювало і погіршувало кожну ситуацію. Жінка, яка залишила в хаті мале немовля, попала в облаву і як вона бідна мала розтолкувати „іберменшові" те, що вона залишила в хаті маленьку дитину. Вона розчепила одежу і натиснула на груди, щоб показати те, що в них є молоко.

Мати запримітила, що малий Анатолій починає пухнути з голоду і вона вислала його на село на деякий час. На жаль, там також починала дошкулювати біда і ставало небезпечно.

Одного разу Анатолій з дідом пішов на дальше село і вони взяли зі собою якісь останні та сумнівної вартости речі, щоб проміняти їх на харчі. Намучилися вони бідні. Їм довелося ночувати в полі під якимсь стіжком соломи, однак їм таки пощастило набути дещо зерна, бараболі, а навіть шматок сала. Тоді дідові Анатолія вже було 72 роки і він несучи свою здобич втомився так, що почав заточуватися і падати в придоріжній рів. Та як гірко вони обидва розчарувалися, коли поліція відібрала їхню здобич майже біля їхнього будинку. Дід впав на коліна і з розпукою просив не забирати останніх харчів, які вони здобули з таким тяжким трудом. Нічого не помагало і дід з Анатолієм повернувся до своєї хати голіруч.

Коли німці покидали Київ вони проголосили оборонною зоною околицю Києва, де жив Анатолій з матір'ю. Мати ніяк не хотіла покидати своєї хати і вона проти розпорядження таємно залишилася з Анатолієм в хаті. Протягом кількох тижнів совєтська армія не наступала і той час був найтяжчим для Анатолія й матері. Їм забракло навіть води до пиття і треба було зберігати та ощаджувати дощову воду. Від звуку зривів мостів на Дніпрі вилетіли усі шибки у вікнах та були інші поважні ушкодження в будинку. В додатку треба було ховатися від німецької патрулі, яка появлялася несподівано. Німець з одної патрулі запримітив Анатолія, який був змушений провести кілька ночей у криївці під якимсь будинком. Той німець поставив Анатолія під стіну спрямовуючи на нього дуло свого кріса. Душевно хлопець уже прощався зі світом. На щастя, другий німець змилосердився над хлопцем і вчасно відвів рукою кріс садиста в іншу сторону, а тоді з трудом вмовив його не стріляти в малого хлопця.

Патруля вистрілювала залишених котів і псів, а ночами було сумно й страшно в опустілій околиці. А потім літаки совєтської армії почали обстрілювати німецькі патрулі і відтак почався загальний наступ на німців. Треба було натерпітися дуже багато поки совєтські війська відбили німців від Києва.

Варта зацитувати ще одно місце в якому Кузнєцов каже, чому він мусів написати „Бабин яр". На передостанній сторінці книжки він, між іншим, пише: „Я почав писати цю книжку в Києві в халупці моєї матері і врешті я переконався, що я не можу продовжувати писання. Я не міг спати. Як я лежав на ліжку в ночі, я чув плачі, а часом як я лежав на землі, вони стріляли прямо мені в груди, або в потилицю, або деінде, а я стояв з нотатником в одній руці і чекав коли вони зачнуть, однак вони не стріляли в мене, бо це була їхня обідова пора. Вони робили вогнища з книжок, або випомповували якусь брудну воду, а я очікував поки я зможу зарекордувати все сумлінно. Той кошмар переслідував мене часом між сном і дійсністю. Я зривався під плач тисячів умираючих людей і той плач лунав у моїх вухах".

Із зацитованих слів бачимо, що Кузнєцов нарікає як на німців, так і на большевиків, бо ці останні не дозволили йому сумлінно зарекордувати все, що він бажав. Та все ж таки Кузнєцов дочекався свободи зарекордувати все те, як він хотів. Він дочекався тієї свободи не в Україні, а закордоном, звідки він не хотів повернутися на „родіну".

(Кінець)

НА ОСТРОВІ...

(Продовження зі стор. 1)

ній д-р Володимир Микула прочитав Проклямацію ТПН посадника міста Ню Йорк Гю Кари, від губернатора стейту Ню Джерзі Брендана Т. Бирна та телеграми від багатьох сенаторів і конгресменів. Сенатор Джейкобак Джавітс з Ню Йорку писав: „Привіт Вам в час, коли Ви збираєтеся для відзначення Тижня Поневолених Націй біля Статуї Свободи. Ми стоїмо разом з Вами, віддані ідеалам свободи і людських прав і молимося, щоб скоро цей день прийшов, коли ні одна людина, ні одна нація вже

Конгресмен з Міддтавну, деспотизму і тиранії".

Конгресмен з Міддтовна, Вірджінія, Ларри МекДоналд пише:

„Немає більш важливішої справи, як справа поневолених націй. Висилаю мої найкращі побажання, сильну підтримку у Ваших змаганнях пригадати американцям про їхні дорогоцінні свободи та нагадати про поневолені народи..."

З доповіддю виступив заступник директора Координаційної Ради Північно-Американських справ Китайської Республіки Г. Д. Ву, який викривав московський імперіялізм та підступну ролю Північного В'єтнаму в Азії з допомогою Москви.

З промовою виступив теж д-р М.З. Саз — віцепрезидент організації „Національна Конференція Американських Етнічних груп" з Вашінгтону.

З ширшої промовою виступив Джозеф А. Плонські — голова відділу „Польсько-Американського Конгресу" в Джерзі Сиіті, який закликав американські етнічні групи, які походять з поневолених країн, взяти собі за приклад з чорних і жидів в ЗСА, творити виборчий блок, щоб при його допомозі здобути політичну силу. „У цій країні те, що важить — це вплив на політику і на вибори", — сказав Плонські, — додаючи, що у ЗСА є 35 мільйонів осіб, що належать до етнічних груп. Якщо ми піднесли б об'єднаний голос, підтерманий 35 мільйонами голосів, то політики мусіли б застановитися і звернути на нас увагу".

Плонські закликав присутніх на маніфестації прочитати і використати Гельсінкську угоду, яка гарантує право на еміграцію і на вільний доступ до інформації народам за „залізною заслоною", як велику хартію руху за визволення поневолених націй.

Черговий промовець був д-р Джозеф Шефтік, президент Фундації Провідництва Свободи („Фрідом Лідерщіп Фаундейшен), який має свою централю в Вашінгтоні, закликав вільний світ об'єднатися з тою метою і візією, щоб перемогти марксизм. Він закликав до „позитивного антикомунізму", який не повинен лише спротивлятися комунізмові, але повинен змагатися до того, щоб створити кращий світ, побудований на „дусі співпраці".

Потім виступив з словом новий еміґрант-дисидент з України Віктор Боровський (його промову переклав на англійську мову д-р В. Микула). Він сказав:

„Сьогодні в світі поширена така аксіома, що вже немає більше колоніяльних імперій, одначе найбільша імперія, яку колинебудь існувала, існує сьогодні і вона зветься Совєтський Союз. У т. зв. СССР є понад 100 неросійських національностей і Кремль хоче їх усіх злити в один єдиний совєтський народ. Москва має клопіт із цим, тому що люди хочуть втримати свою специфічну національну самобутність. Україна з населенням понад 50 мільйонів, є одною з найбільших країн в Европі" — сказав В. Боровський, — „але вона не є незалежною державою. Вона є щось нібн придаток Совєтського Союзу. Людей карають за те, що вони хочуть бути членами своєї національности" — кинув обвинувачення молодий дисидент, який проживає тепер в Канаді.

Представник від мадярів Чарлвз Адреянський, директор Американської Мадярської Федерації, в своїй промові закликав всі етнічні групи до єдности і посиленої співпраці проти тиранії і проти імперіялізму.

Після закінчення офіційної частини, в мистецькій частині виступила в супроводі музики Джуан Нордаль з Ню Джерзі, яка виконала пісню про Статую Свободи („Дайте мені ваших стомлених, знедолених") та пісню „Всі люди-браття".

Асоціяція вивчення китайських танців під керівництвом пані Бівіани Шіоі виконали декілька народних китайських танців.

Всіх учасників згідно реєстрації на маніфестації було біля 400 осіб та понад 300 осіб туристів, які з боків спостерігали політичне Віче.

Понад 30 організацій прислали своїх представників.

Серед української громади була присутня визначна письменниця Докія Гуменна, були присутні священики: о. В. Іващук, настоятель української православної церкви св. Софії в Байонн, Н. Дж., настоятель української православної церкви Всіх Святих в Ню Йорку, д-р Роман Гуглевич — почесний голова Об'єднаного Комітету Організацій м. Ню Йорку (відділ УККА) з дружиною Олею, проф. Юрій Бобровський, редактор „Православного Вісника" з дружиною Олею, д-р Іван Марченко, голова ГУ СВУ з дружиною Світланою, п. Степан Женецький, редактор часопису „Голос Лемківщини" в Йонкерсі, та різні представники американських патріотичних організацій.

На закінчення маніфестації відбулася церемонія покладання вінка жертвам за визволення нації у підніжжя Статуї Свободи. Від українців Оля Бобровська, а від американської організації д-р З. Саз несли вінок на чолі походу в оточенні прапороносців і плякатів. Співом „Боже, благослови Америку" завершилося відзначення ТПН.

Понад 3 тисячі листівок АВПН роздало в Ню Йорку, на острові Свободи і на пароплавах біля Статуї Свободи. Про відзначення ТПНацій надруковано англійською мовою ширше звідомлення в часописі „Нюз Ворлд" та в різних етнічних часописах.

СОВЄТСЬКИЙ МАРШАЛ...

(Продовження зі стор. 1)

американські лідери, знаючи про збросневий стан обидвох країн, тендеційно інформують про баланс сили між СССР і ЗСА. Вони кажуть, що було б катастрофою для ЗСА, якщо б Совєтський Союз посідав 820 міжконтинентальних балістичних ракет з багатьма атомовими стрільнами, які можуть бути скеровані у різні місцевості, але вони промовчують факт, що 41 американських підводних човнів мають на своїх покладах по 16 таких ракет з 14-ма атомовими стрільнами", — пише маршал Огарков. Він додає, що ЗСА крім того посідають 600 стратегічних бомбовиків, кожний з яких може перевозити бодай 20 атомових бомб чи ракет, а пентагон застановляється над розбудовою ще інших стратегічних літаків.

Маршал Огарков критикує також уряд президента Картера за те, що він погоджується на 3 відсоткову підвишку для розбудови військової сили ЗСА, яку між іншим, опоненти договору САЛТ II вважають недостатньою. Він твердить, що Совєтський Союз не підвищує свого бюджету на оборону.

Тон статті маршала Огаркова, — кажуть військові аналітики, — вказує на те, що СССР і далі розбудовуватиме свої збройні сили, щоб перегнати Америку в озброєнні.

Із сарказмом Огарков каже, що ЗСА були першими, які кинули атомові бомби на Гірошіму і Нагасакі, перші побудували атомові підводні човни з атомовими ракетами на покладі, перші розвинули продукцію міжконтинентальних атомових ракет.

У статті не згадується про недавнє свідчення державного секретаря Генрі Кіссінджера, який критикував Москву, і заперечується, що СССР збільшив свою присутність і свій вплив в країнах Африки, Близького Сходу і Азії. „Крім технічного персоналу, у жадній країні сьогодні немає совєтських вояків", — каже Огарков, не згадуючи нічого про десятки тисяч кубинських вояків в Анголі і Етіопії. „Ратифікація договору САЛТ II, — пише в кінці своєї довгої статті маршал Огарков, — може стати найважливішим кроком, який сповільнить перегони в атомовому озброєнні".

ОТЕЦЬ АРХИМАНДРИТ...

(Закінчення зі стор. 1)

інські Владики — поздоровляє. Отець Гузар заторкнув різні питання, пов'язані з Патріярхатом і Помісністю Української Католицької Церкви підкреслюючи, що запорукою успіхів — це єдність українського єпископату. Папа Іван Павло II звертався до Блаженнішого Йосифа в своєму листі, як до Голови Української Католицької Церкви, про що подавало італійське телебачення і преса — зазначив о. архимандрит Гузар.

Ще однією важливою справою, над якою довше зупинився о. Гузар, було питання УКЦеркви в Польщі, де сьогодні є 315,000 українців-католиків. Отець Гузар сказав, що не зважаючи на заходи, щоб в Польщі встановити український єпископат, Варшава і Москва до цього не допустили. Були такі українські питомці в Польщі, які хотіли студіювати теологію в Римі, але польська влада не дала їм дозволу на виїзд. Багато українських священиків в Польщі, — розказував о. Гузар, — під час Богослужения поминають Папу, Патріярха Йосифа і Кардинала Степана Вишинського. Існують в Польщі і українські православні церкви, але вони належать до Московського Патріярха. Православні ієрархи роблять заходи, щоб перебрати Перемиську дієцезію.

Опісля о. Л. Гузар дискутував ще з редакторами над різними справами і проблемами УКЦеркви в Америці.

У його плянах було залишитися у ЗСА до кінця липня. Відтак він плянував виїхати до Канади, пізніше до Парагваю, а звідкіля в жовтні повернутися до Італії.

„ПРИ ЗАГАДКОВИХ..."

(Закінчення зі стор. 1)

ці підступно викликали Луцького з домівки і замучили в стайні. Мешканці села знають обставини вбивства пошепки називають прізвища вбивць, але розслідування справи нічого не дало. Офіційн версія — самогубство. Чи не є священик Луцький жертвою режиму однопартійної нетерпимости, який для утвердження захитаних ідейних позицій вдається до вбивства інакодумців, котрі своїм авторитетом і громадською порядністю були живим докором філософії в практиці ненависти до злочину.

Восени 1978 року, на Львівщині в село Щирець Пустомитівського району, міліціонер вбив людину і уникнув покарання тільки тому, що вбитий за життя вихваляв бандерівський рух.

Типовим явищем сьогодні є грубе переслідування та шельмування в пресі людей, що критично ставляться до існуючих порядків. На Івано-Франківщині живе відомий на Україні та поза її межами художник Опанас Заливаха. Він не приймає участи в правозахисному русі, але не визнає себе винним, не виступив у пресі з покаяною статтею, словом, залишився на тих позиціях, які відстоював до ув'язнення 1965 року. Саме громадська позиція художника Заливахи була причиною звинувачення його в хуліганстві і ув'язненні в Івано-Франківський тюрмі на два тижні. Івано-Франківська обласна газета видрукувала статтю, в якій зводились наклепи на порядну людину. Опанас Заливаха написав протест, але такий протест може надрукувати лише самвидав.

До помешкання Оксани Мешко ввірвався бандит з пістолем в руках і вимагав від 74-річної жінки грошей. Хоч бандит не дуже конспірувався (сусіди записали номер машини, якою він їхав), міліція злочинця не виявила.

До Української групи дійшли сигнали, що проти колишнього українського політв'язня Овсієнка, що живе в селі Леніне на Житомирщині, місцеві власті готують кримінальну розправу.

Це лише побіжні штрихи до характеристики „законности" переслідувань інакодумців на Україні. КДБ має досить широкий набір методів, за допомогою яких старається задушити інакодумство.

Проте, всіх цих знущань виявляється мало. З кіл близьких до КДБ повзуть слухи, що „не стоит возиться с этими отщепенцами. В другое время с ними расправились бы одним махом..."

Члени Групи: Оксана Мешко, Олесь Бердник, Іван Кандиба, Віталій Калиниченко, Василь Стрільців, Петро Січко, Василь Січко, Ніна Строкатова, Юрій Литвин, Василь Овсієнко".

Українська Церква в Україні й діяспорі

(Із доповіді проф. д-ра Василя Маркуся у Вінніпезі)

Авторитетний знавець церковних проблем у Совєтському Союзі, зокрема в Україні, професор політичних наук в Лойольському католицькому університеті в Чікаго, д-р Василь Маркусь, повертаючись із конференції славістів у Саскатуні, виголосив, на запрошення президії Крайової Ради Українських Організацій за Патріярхат УКЦ, доповідь про положення й долю української Церкви в Україні й наші церковні справи в діяспорі.

Хоча субота, 26 травня, була перевантажена всякими іншими імпрезами, то все ж таки доповіді знаного в нас прелегента вислухала звиш сотка людей в парохіяльній залі церкви Пресв. Богородиці при вул. Бойд з участю обох пан-отців - пароха митрата Р. Добрянського і його помічника Андріїшина.

За ходом думок д-ра Маркуся Церква в СССР повністю підпорядкована режимові. Московський патріярх Російської Православної Церкви, Пімен, є насправді тільки виконавцем директив совєтського уряду й наказів КГБ. Це єдина урядова Церква. З християнських є ще формально визнана Баптистська Церква, провід якої, як і Православної повністю послушний урядовим чинникам. Із толерованих сект є м. ін. російська-старообрядовців. З нехристиянських є визнані мусульманські Церкви в азійських совєтських республіках. До заборонених, крім великої кількости різних сект, що звичайно є протирежимними, належить російська "Істінно Православна Церква" — різко протирежимна й Українська Греко-Католицька (уніятська) Церква - жорстоко переслідувана. Це справжня підпільна Церква, офіційно зліквідована в 1944-5 р., а радше - „привернена" до Російської Православної з київським екзархом для України Філаретом і львівським спископом Юриком.

На особливо телерованому статусі діє Римо-Католицька Церква - Польська, Білоруська, Литовська, Мадярська, Слодацька й ін. Вона й далі підлягає Папі Римському.

Греко-Католицька Церква діє під кількома видами:

У системі Православної Церкви — це колишні греко-католицькі священики приписані до "руської" Православної Церкви. Там нічого не змінилося крім того, що замість споминати в літургії Папу, згадують правоославного патріярха. Всі богослуження й обряди залишилися по-старому;

Греко- Католицька Церква не підпорядкована, насправді підпільна, спершу жорстоко переслідувана, тепер неофіційно толерована, має 300-350 мандрівних священиків; з тієї системи близько 30 священиків засуджених. Справді місіонерська Церква;

Греко-католики — суперлатолики. Це ті, що ходять до римо-католицьких церков, переважно інтелігенція по більших містах; їх мало;

"Тверді" греко-католики, які твердо тримаються давнього греко-католицького обряду й радикально протирежимні під конфесійним оглядом. Їх теж називають "покутниками" — переслідувані режимом.

Поповнення молодими священиками приходить з єдиної в Україні духовної семінарії в Одесі, де переважна більшість питомців галичани, свідомі патріоти, всіх близько 120.

Релігійне пожвавлення почалося, мабуть, ще за ери Хрущова з розбурханістю молодих письменників — т. зв. „шестидесятників" і релігійні настрої зростають із року-в-рік. І цього духового відродження не може здусити, ні припинити жадна атеїстична акція з армією пропагандистів і хмарою антирелігійної літератури, ані навіть репресії. Теперішній дисидентський рух за людські й національні права теж просяклий релігійністю, що в свою чергу посилює релігійність.

У нас на закордонному відтинку наші спрямування за визнання Греко-Католицької Церкви в Україні, і тому в ім'я людських прав наші заходи у вільному світі посилити цю акцію. Розбудова, єдність, сила й національний твердий фундамент скріплює не тільки нас тут, а й має великий моральний вплив на Україну. Патріярхальний рух, що охопив усі прошарки нашого поселення, не тільки пожвавив нашу релігійність тут, а й скіплює національну свідомість і тугість Церкви в Україні та гордість, що їхній Львівський Митрополит проголошений Патріярхом. Вибір новим Папою польського кардинала Войтилу розгортає перспективи до завершення формально нашої Церкви патріярхатом в особі Патріярха Блаженнішого Йосифа Сліпого. Нашою скоординованою працею будуємо патріярхат як вивершення нашої Церкви.

Цінні доповнення із власних спостережень, будучи двічі в Україні, о. митр. Добрянського завершили деталями цінну доповідь д-ра Маркуся. Сесією провадив д-р Борислав Білаш.

Зібрання відкрив сот. І. Паньків, голова Т-ва Підтримки Патріярхату, доповідача представив д-р М. Марунчак — голова Крайової Ради за Патріярхат УКЦ.

Н.Н.

У МИКОЛАЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ ОГРІВАТИМУТЬ БУДИНКИ СОНЦЕМ

Миколаїв. — Київська „Радянська Україна" інформує, що вирішено спорудити два експериментальні мешкальні будинки, що їх обігріватимуть з допомогою геліоустановок. Один з цих будинків — п'ятиповерховий, із 60-ма помешканнями — збудують в Очакові, а другий — двоповерховий, чотиримешканевий — в селі Лимани Жовтневого району.

Відмінна імпреза

Різноманітний український одяг з імпрези „Година Української Культури в Чікаго".

Кажуть, що успіх організації залежить від проводу. Це твердження підтверджує діяльність Школи Українознавства при православному соборі св. Володимира в Чікаго, директором якої є мистець Олександра Кочман-Дяченко. Ця школа користується доброю репутацією із-за свого високого рівня навчання та активною діяльністю.

Останньою цікавою і оригінальною імпрезою, що її зорганізувала Управа Школи і Батьківський комітет з допомогою учителів та батьків була „Година української культури". Імпреза відбулася у неділю, по полудні,8-го квітня у шкільній авдиторії. Присутні заняли місця за гарно накритими столиками, на яких була приготована перекуска і кава.

Імпрезу відкрила учениця [illegible]ся Коновал, представивши директора школи. Олександра Кочман прочитала цікаву доповідь про українську народну ношу, пов'язуючи її з відповідними віршами та піснями даної частини України. Після доповіді, на залю, по одній, входили гарні дівчата, колишні градуантки цієї школи, моделюючи різноманітний автентичний одяг із різних частин України. Модельки проходили між гостями, які мали нагоду оглянути цей прекрасний одяг зблизька, а відтак ставали одна за одною на сцені. Пані Кочман детально пояснювала кожен стрій. Першою була Адріяна Кочман в полтавському одязі, яка за старим звичаєм привітала гостей з хлібом і сіллю (на полтавському весільному рушнику з-перед Першої світової війни). За нею входили: Маруся Луппо, Катя Косик, Люся Куцевич, Катя Смоляк, Ліда Косик, Ляриса Хамів, Марійка Павлик, Галя Корчак, Валя Скиба, Орися Завертайло. Закінчила цю частину програми Наталка Личик, вийшовши в київському одязі з XIX століття зі снопом жита в руках. Цей показ української ноші викликав у глядачів надзвичайне задоволення своєю оригінальністю. За винятком декількох одягів, власником і виконавцем цієї збірки є чікагський майстер української ноші — п-ні Анна Кульчицька.

Коли усі дівчата установились на сцені, створили віддзеркалення нашої прекрасаної культури. Директор школи попросила п-ні Кульчицьку на сцену і з подякою передала їй від школи книжку „Українські вишивки" Марії Куценко з Австралії. Гості обдарували присутніх на сцені щирими оплесками. Олександра Кочман була одягнена в стилізований чернігівський одяг.

Другою точкою був виступ дитячого хору „Молода думка" з Чікаго. Діти проспівали чотири пісні під керівництвом новоприбулої з України Марини Ступницької і акомпаніяментом Марти Стадник, відомої чікагської піяністки. Це був спів наших наймолодших, добре підготованих малят; він був щирим і приємним. Гості зокрема зі захопленням слухали тріо хлопчиків: Ю. Заяця, В. Леня і А. Островського.

Назакінчення висвітлено фільм про писанку С. Новицького, на який глядачі дивилися із великим захопленням.

„Година української культури" була пригадкою усім глядачам, молодим і старшим про нашу прекрасну і багату спадщину. Це була зразкова, професійно підготована імпреза на високому культурному рівні.

Важливе також те, що школа запросила молодь, цим самим притягнувши її до активної участи нашої громади. Побажаним було б, щоби більше шкіл учило своїх учнів нашої культури активною у ній участю, а не лише на лекціях.

Я.Л.

Відбувся ІУ-ий З'їзд Івано-Франківців

У Торонто, Онтаріо, Канада, у приміщеннях Колегії св. Василія Великого, відбувся у днях 30-го червня і 1-го липня ц.р. Четвертий З'їзд Земляків Станиславівщини — Івоно-Франківщини, в якому взяло участь 130 осіб з Канади й ЗСА.

З'їзд відкрив о год. 11-ій ранку голова Ділового Комітету З'їзду п. Дмитро Попадинець, вітаючи всіх прибутих коротким змістовним словом. На його заклик, присутні вставанням з місць і хвилиною мовчанки вшанували пам'ять земляків, які відійшли у вічність. Дальшими нарадами проводила Президія в складі: мгр Є.Орищук — голова, інж. Є. Лятишевський і інж. М. Когут — заступники, пані О. Басараб і Ст. Климишин — секретарі. На почесних членів президії запрошені голова і члени Центрального Комітету Станиславівщини, пп. мгр Б. Катамай, Є. Луцький і д-р М. Климишин. Звіти з праці за два останні роки склали пп. Катамай і Луцький, д-р Климишин зреферував справу 2-го тому „Альманаху Станиславівської Землі". Над порушеними справами переведено живу дискусію.

У вечірних годинах відбувся бенкет, яким зручно проводив Б. Синишин. Відчитано низку надісланих привітів, зокрема від Митрополита Мстислава, Владики Ізидора, о. митр. Б. Ганушевського, д-р П. Глібовича, ред. М. Шкавритка, сеньйорки п-і Софії Олесницької, д-р М. Логази, ред. О. Новицького й ін.

Привітальний лист від Їх Блаженства Патріярха Йосифа наспів, на жаль, щойно на третій день після з'їзду, такого змісту:

„Вітаю Ваш З'їзд — Земляків Станиславівщини і радію, що в часі того з'їзду всі учасники думками і серцями будуть на частині Рідної Землі — Станиславівщини; тим скріпите важливий вузол своїї любови до нашої України. Благословення Господнє на Вас!

†ЙОСИФ
Патріярх і Кардинал

Усне привітання склав інж. В. Вацюк, голова Комітету тернопільців. Приємну несподіванку з'їздові зробила делегація Світового Об'єднання Гуцулів під проводом пп. Ст. Трутяка і д-ра Б. Трофима-Тарновецького, у супроводі ансамблю „троїстих музик" під керуванням п. М. Мочерняка, які прямо з „Каравани", в чудових гуцульських строях, прибули на бенкет земляків Івано-Франківщин, щоб розважити їх чарівними звуками карпатських мелодій з трембітою, сопілкою і цимбалами включно. Пані Віра Ке знаменито забавила банкетуючих повним гумору монологом на злободенні теми. Вечорю розпочав і закінчив молитвою о. М. Байрак. По бенкеті розпочалася забава з танцями під звуком квартету юних сумівців „Запорожці", під керуванням Р. Михалюка.

Другий день з'їзду розпочався Службою Божою, яку відслужив о М. Байрак. Цей золотоустий проповідник зворушив до сліз численних учасників високопатріотичним словом про покинуту в Україні і деким вже призабуту рідну матір.

По спільному обіді відбулася остання сесія під час якої звітували голови комісій: Верифікаційної — Ст. Климишин, Резолюційної — В. Макар і Номінаційної — Яр. Федюшко, З'їзд приняв одноудушно пропозицію, щоб детеперішній склад Центрального Комітету і Контрольної комісії доповнити членами Ділового Комітету ІУ-го З'їзду, які так добре вив'язалися зі своїх завдань.

До Центрального Комітету Станиславівщини на каденцію 1979-81 входять:

Мгр Богдан Катамай — голова, мгр Євген Орищук, д-р Богдан Шебунчак і д-р Михайло Логаза — заступники, пані Ліда Гладка і Оксана Луцька — секретарі, Євген Луцький — скарбник, Дмитро Попадинець, Богдан Синишин, Роман Бенеш, Василь Бибик і Теодозій Моклович — члени; член Ц.К. д-р Микола Климишин є головним редактором 2-го тому „Альманаху Станиславівської Землі (Івано-Франківщини)"; Контрольна комісія: інж. Роман Раковський, інж. Володимир Приймак, п-і Іванна Лисиницька, інж. Ярослав Федюшко, ред. Володимир Макар.

Запропоновані резолюції прийнято одноголосно. В „Різному" обговорено м.ін. справу опіки над могилами померлих земляків, зокрема проф. Івана Ґолембйовського, кращої допомоги репресованим землякам в Івано-Франківщині тощо.

Наради закінчено о год. 4:20 по полудні короткими виступами голів, словами подяки та прощальним „До побачення" за два роки на 5-ому земляцькому з'їзді. З'їзд закінчено відспіванням „Ще не вмерла Україна".

В.М.

Табір „Лис Микита" на Оселі СУМА в Барабу-Віскансин

Серед прекрасної гористої природи у стейті Віскансін, недалеко розвагової місцевости Віскансін Делс, знаходиться велика 140-акрова Оселя СУМА, власником якої є один із більших Осередків СУМА ім. Миколи Павлушкова в Чікаго.

Саме положення цієї оселі нам старшим дуже нагадує рідні сторони в Україні, так що ми називаємо цю оселю „клаптиком" України, про який запопадливо дбає заряд на чолі з Іваном Максимчуком та Михайлом Дерехом. Кожнорічно відбуваються літні табори юнацтва СУМА всіх довколишніх Осередків.

На цих таборах юнацтво запізнається із собою, нав'язує товариські взаємини а при тому, серед інших як домашні обставини, гартує свого духа і тіло. Звичайно, на одностроях у таборовиків бачимо різні відзнаки, серед яких є такі, які показують кількість відбутих таборів молодшого чи старшого юнацтва.

На цьогорічному, першому виховно-відпочинковому таборі, який з командою нараховує 75 учасників, і який почався і триватиме повні три тижні, ми бачили майже половину юнацтва без таких чисел. Це ті, які вперше на такому таборі під дбайливою опікою команди табору, членами якої є ті, які ще так недавно самі на цій же оселі відбували подібні табори під опікою старших виховників. Тепер вони передають свій досвід і знання своїм молодим друзям і в цей спосіб відбувається та тяглість-традиція таборів, які допомагають нам у вихованні покоління.

Юначки примістились у чистих таборових кімнатах, а юнаки під новими шатрами, недалеко лісу, який своїм шумом заколисував їх до сну по цілоденних зайнятях.

Команда цьогорічного табору „молода". Табір носить назву „Лис Микита" і його очолює молодий студент Федір Ступень. Обозним є Дарка Галів, бунчужним Васьків Іван, таборовим писаром Уляна Боднар. Члени команди в яких є відповідні завдання — це: Мирося Дзюк, Роза Мартин, Дана Рамсович, Христя Косар, Славко Бень, Тарас Білик і Михайло Осика.

Виховниками на таборі є Туня Ґрод та Оля Колодій.

Харчування на таборі забезпечене, бож матері таборовиків докладають багато зусиль, щоб таборовики не були „голодні".

Команда табору дбає про те, щоб у рамках дозвілля серед чудової природи юнацтво заправлялось у різних видах спорту, маючи до цього гарно вивінувані тенісові та відбиванкові площі, площу для копаного м'яча та великий басейн. Виховники у свою чергу у легкий спосіб передають таборовикам знання про Україну.

Кожного ранку і вечора на тлі великої сумівської емблеми відбуваються апелі получені із молитвою до Всевишнього „ Боже Великий Творче Всесильний", в яких юнацтво просить Творця світу про кращу долю для України.

Першої суботи при повному сумеркові відбулась сумівська ватра, першу частину якої присвячено сотим роковинам народження головного отамана Симона Петлюри. Юнацтво коротким словом про нього, деклямаціями та піснями звеличало його славну постать. Після цього слідувала весела частина переплітана жартами скечами та коломийками. Загально сумівською піснею „Ніч вже йде" — закінчено ватру.

Не забувають про наші табори і духовні отці. Так як у минулому так і цього року відвідують вони наші табори, відправлюючи на них Святі Літургії для всього юнацтва, батьків та заряду оселі.

Цьогорічну першу св. Літургію відправив о. митрат Маріян Бутринський із парафії св. Володимира і Ольги, який із о. Іваном Кротцем цієї самої парафії — завжди готовий до духовних послиг нашої молоді, і втішаються серед батьків та молоді великою пошаною.

У своїй першій проповіді о. митрат із питоменним йому хистом зумів підійти до молодих сердець юнацтва, получивши релігійну проблематику із завданнями таборовиків. Він їм розповів про дуба, що росте помалу але зате є сильним і зуміє встоятись всяким буревіям, а також матеріял із нього дуже корисний для людей. Він також розказав про гарбуза, що росте скоро, але з нього збудувати нічого не можна. Закликав о. митрат таборове юнацтво плекати в собі сильного духа, щоб стати сильними дубами. І може о. митрат і не знав, що своїм влучним порівнянням довів до того, що ті, які по першому тижневі таборування лагодилась їхати домів, залишились у таборі, бо сказали батькам, що хочуть бути тими дубами, про які говорив о. митрат.

Іми переконані, що при тісній співпраці батьків, проводів молодечих організацій,а зокрема СУМА та наших патріотичних отців душпастирів, нам вдається таки виростити нашу молодь на свідомих українців, на сильних, українських дубів, яких не зламають жадні буревії модерного світу та які не заблудять на його крутих дорогах.

Прикро лише, що не всі батьки розуміють вагу молодечих організацій. Дитина яка змалку не має свого рідного оточення відчужується від всього, що своє рідне і пізніше у дозрілому віці цілковито пропадає для свого середовища і навіть своїх власних батьків, які за погонею майна не хотіли бачити проблем своєї дитини. Буває, що деякі опам'ятуються, але, на жаль, іноді запізно.

Ми переконані, що на наступні наші табори в Барабу, а саме тритижневий виховно-відпочинковий для старшого юнацтва та мішаний двотижневий-спеціялізований — прибуде багато молоді. На цьому у першу чергу скористає наша молодь, а з нею її батьки.

Лев Б-р

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСоюзу!

† ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ФЕДІР МЕЛЬНИЧУК, член УНС Відд. 94 Т-ва ім. Маркіяна Шашкевича в Гемтренк, помер 24 червня 1979 р. на 75 р. життя. Нар. 1904 р. в с. Росохач, Городенка, Україна. Похорон відбувся 28 червня ц. р. на цвинтарі Мт. Олівет в Детройті, Міч.

Вічна Йому Пам'ять!
Роман Татарський, секр.

КАТЕРИНА КАЧУР, членка УНС Відд. 50 в Лорейн, Огайо, померла 4 травня 1979 р. на 75 р. життя. Нар. 1904 р. в Честер, Па.; членкою УНС стала в 1945 р. Залишила у смутку сина і 3 внуків. Похорон відбувся 7 травня ц. р. на цвинтарі Рідж Гілл Меморіял Парк в Лорейн, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!
Людмила Качун, секр.

ІВАН БРИКСА, член УНС Відд. 94 Т-ва ім. Маркіяна Шашкевича в Гемтремк, помер на 77-му році життя. Нар. 1903 р. в Україні; членом УНС став у 1940 р. Залишив у смутку дружину Катерину, сина Аллен, дочку Каролину з дітьми, сестру та ближчу і дальшу родину в Америці, Канаді й Україні. Похорон відбувся 7 липня ц. р. на цвинтарі Форест Лови в Детройті, Міч.

Вічна Йому Пам'ять!
Роман Татарський, секр.

МИКОЛА СТРУС, член УНС Відд. 221 Б-ва св. Стефана в Чікаго, помер 9-го червня 1979 р. на 60 р. життя. Нар. 1919 р. в с. П'ятькова, пов. Перемишль; членом УНС став у 1951 р. Залишив у смутку дружину Евгенію і три дочки: Дану, Галю і Люсю. Похорон відбувся 12 червня ц. р. на цвинтарі св. Николая в Чікаго.

Вічна Йому Пам'ять!
М. Карачевський, секр.

МИКОЛА ДУМИЧ, член УНС Відд. 221 Б-ва св. Стефана в Чікаго, помер 18-го червня 1979 р. на 58-му р. життя. Нар. 1921 р. в Україні; членом УНС став у 1949 р. Залишив у смутку дружину Анну, сина Михайла та дві дочки: Розалію і Катерину. Похорон відбувся 21 червня ц. р. на цвинтарі св. Николая в Чікаго.

[illegible]
М. Карачевський, секр.

ФЕДІР ЛУКІЯНСЬКИЙ, член УНС Відд. 158 т-ва ім. Б. Хмельницького в Брукліні, помер на 55-му р. життя. Нар. 1924 р. в Білоголовах, Зах. Україна; членом УНС став у 1969 р. Залишив у смутку дві дочки: Ірену й Любу з чоловіками та 4 внуків. Похорон відбувся 7-го червня 1979 р. на цвинтарі Глендейл в Блюмфілд, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Управа

МАРІЯ МАГУРА ТРОНЯР, членка УНС Відд. 270 Б-ва св. Ів. Хрестителя в Джерзі Ситі, померла 1 червня 1979 р. на 69-му р. життя. Нар. 17 серпня 1909 р. Залишила у смутку чоловіка Вілліяма, сестру Анну та брата Стефана. Похорон відбувся на цвинтарі св. Імени в Джерзі Ситі.

Вічна Їй Пам'ять!
Степан Островський, секр.

МИХАЙЛО ЦУРКОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 379 Б-ва св. Юрія в Чікаго, Ілл., помер 28 червня 1979 р. на 80-му р. життя. Нар. 1899 р. в с. Клебарівка, Збараж, Україна; членом УНС став 1950 р. Залишив у смутку сестру Наталію з мужем Василем, брата Андрія з дружиною в Україні та ближчу і дальшу родину тут і на рідних землях. Похорон відбувся 30 червня 1979 р. на цвинтарі св. Николая в Парк Рідж, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
Михайло Семків, секр.

МИКОЛА ВЛАСЕНКО, член УНС Відд. 379 Б-ва св. Юрія в Чікаго, Ілл., помер 22 травня 1979 р. на 73-му р. життя. Нар. 1905 р. в с. Маркопіль, Броди, Україна; членом УНС став у 1949 р. Залишив у смутку дружину Теклю, троє дітей: Марію, Петра і Вероніку, 7 внуків, 2 правнуків, сестру Вублич з родиною і рідних в Україні. Похорон відбувся 26 травня 1979 р. на цвинтарі св. Миколая в Парк Рідж, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
Михайло Семків, секр.